

otvoreno za roditelje

Rodin let

Članice udruge RODA (Roditelji u akciji), Maja Tarle i Ana Duff, pišu o osnivanju prve veće udruge roditelja na ovim prostorima i o njezinu utjecaju na mijenjanje državne politike prema zaštiti i ostvarivanju prava djece, budućih roditelja i obitelji u cjelini. Danas RODA predstavlja jedan od najsnažnijih glasova za roditelje i djecu u Hrvatskoj u obrani interesa koji dokazano pridonose boljitku djece i njihovom razvoju.

Maja Tarle
predsjednica Udruge RODA
Ana Duff
članica Udruge RODA

Znate li kako se rodila Roda? Ne mogu se sjetiti jesmo li ovu priču ikad stavile na papir, ali ako nismo krajnje je vrijeme. Početkom 2001. roditeljske naknade bile su vruća tema.

'Maksimalac' za drugih šest mjeseci upravo je bio smanjen na 1600 kuna i grupa zabrinutih i ljutih roditelja okupila se ispred sjedišta Vlade na Markovom trgu upozoravajući, osim na povećan broj maj-

otvoreno za roditelje

ki koji neće moći ostati sa svojim bebama punu godinu dana, i na ostale probleme s kojima se kao roditelji susreću u društvu koje je djeci i obitelji sklonu samo deklarativno. Većina ovih roditelja okupila se oko roditeljskog foruma (prvog takvog na našim prostorima) *Mame i bebe*. Vedrana, jedna od mama koja je prosvjedovala na Markovom trgu, u svibnju je gostovala u televizijskoj emisiji *Latinica*, i kad je navodila probleme s kojima se susreću mladi roditelji, Latin ju je pitao zašto ona ne osnuje udrugu koja bi se ovim problemima bavila. Sjećam se kako se Vedrana nasmijala i rekla da ne bi imala vremena za toliki angažman. Međutim, kad se vratila na forum, oduševljenje emisijom, njezinim nastupom i idejom ponijelo nas je sve i Vedranu smo počele nagovarati da stane na čelo udruge koju bismo osnovali. Nitko drugi nije dolazio u obzir – niste tada niti morali poznavati Vedranu uživo, i preko foruma njezina je karizma bila opipljiva, njezini postovi i argumenti jasni i neosporni, a opet tako ljudski i topli i bliski. Nakon nekoliko stranica uvjeravanja, Vedrana je rekla: 'U redu, nagovorile ste me.' Istovremeno nas je upozorila da je rad u udruzi golem posao, da ona to niti želi niti može sama, i da očekuje pravu predanost od onih koji se odluču na angažman.

Svijet po mjeri djeteta i roditelja

Pozvala je sve zainteresirane da se nađemo. Na tom prvom okupljanju trebalo je

vidjeti hoće li nas se pojaviti dovoljan broj da možemo uopće razmišljati o osnivanju udruge. Prošle smo prvi test. Nas desetak okupilo se kod Bočarskog doma, na klupici blizu nasipa, jedne sunčane subote u lipnju. I tada je osnovana Roda – sve kasnije bili su papiri i formalnosti. Nekoliko mama i trudnica, jakih i iznimnih žena od kojih je **svaka** imala potrebu vlastitim rukama izmodelirati svijet kakav želi za svoje dijete. Nismo sve bile tada na klupici. Neke su cure bile po drugim gradovima u Hrvatskoj, neke čak i u drugim državama, ali tada su bile uz nas, kao i kasnije. Anamaria, Aleksandra, Davorka, Tina, Vedrana, Iva, Marina, Žana, Tamara, Arijana, Andreja, Jasna, Zrinka, Jasena, Sandra, Daniela... Pišem ova imena jer pamtim prekratko, a želim zabilježiti svaku od tih žena, običnih koliko im je i ime obično, a neobičnih i jakih koliko je i svaka od vas kad se bori za svoje ideale, svoj svjetonazor i svoju djecu.

N ovoj bebi trebalo je nadjenuti i ime. Naravno, prijedlozi su padali na forumu, a jedan kojega se sjećam bio je i 'Amebe – Akcija mame i bebe'. No, kada je jedna od forumašica predložila 'Roditelji u akciji – RODA'. To je bilo to – niti jedno drugo ime nije bilo istovremeno toliko točno i pamtljivo, što je na kraju potvrdila i forumska anketa. Roda je rođena.

Krenule smo 'radno' – organizirajući već u lipnju tribinu o porodičnim naknadama. Paralelno smo pripremale i Statut nove

udruge, te Osnivačku skupštinu koju smo planirale za jesen, kad se ljudi ponovo okupe u Zagrebu. Iako formalno još neosnovani, krajem kolovoza podijelili smo ministrima tadašnje Vlade pisma u kojima smo upozoravali na posljedice smanjenja porodičnih naknada, ali i s našim prijedlozima i viđenjima kako usmjeriti društvo prema djeci i roditeljima.

U kišno popodne 5. rujna 2001., našli smo se u prostoru CESI-ja (Centar za edukaciju i savjetovanje žena op.ur.), nas petnaestak, na Osnivačkoj skupštini. Svečanost se osjećala u zraku, ali ipak smo bili dovoljno nesmotreni da događaj ne zabilježimo fotoaparatom pa ne postoje fotografije koje pokazuju kako smo izglasali statut, izabrali prvi Upravni odbor i predsjednicu...

Kao i svaka priča s poroda, i ova je drukčije napisana danas nego što bi bila napisana prije šest godina. Činjenice se nisu promijenile, ali neki osjećaji i perspektive svakako jesu. Ono što je najzamjetnije kad pogledamo unatrag, jest koliko smo bile nesvjesne veličine onoga što radimo, ali i s kolikom smo predanošću prihvaćale sve nove zadatke koji su se postavljali pred nas, kako ni za što nismo rekli 'ovo nam je prezahtjevno', 'ovo ne možemo'. I danas je tako.

Rodine akcije

Početak rujna 2009. godine Udruga Roditelji u akciji – Roda proslavila je osmu godišnjicu postojanja i aktivnog djelovanja

otvoreno za roditelje

u zauzimanju za dostojanstvenu trudnoću, djetinjstvo i roditeljstvo u Hrvatskoj. Korak po korak, glas po glas, akcija za akcijom - Roda je postala jedan od najsnažnijih glasova za roditelje i djecu u Hrvatskoj u obrani interesa koji dokazano pridonose boljitku djece i njihovom razvoju.

U z zalaganje za prava roditelja i djece po pitanju roditeljskih naknada, Roda se od samog početka počela aktivno zauzimati i za prava djece i roditelja u drugim područjima usko povezanim sa zdravljem i razvojem djece. Prva pitanja kojima se Roda počela baviti proizašla su iz preispitivanja tada izrazito nepovoljne

situacije po pitanju dojenja, te prava majke i djeteta na dostojanstven porod i pravo roditelja na izbor temeljen na znanju u ostvarivanju brige i zaštite zdravlja njihove djece.

Ostvarivanje prava na roditeljstvo te dostojanstvo procesa medicinski potpomognute oplodnje, uključujući poštivanje i ostvarivanje prava na medicinski potpomognutu oplodnju, kroz odgovarajuću zakonsku regulativu, sredstva i opremu, također je jedno je od ključnih pitanja za koja se Roda zalaže.

Roda se također zalaže za pravo svakog djeteta na život bez nasilja. Rodin projekt 'Ne! po guzi' djeluje s ciljem edukativne podrške jačanja roditeljskih vještina, mijenjajući stav društva o discipliniranju djece i zalažući se za onaj koji poštuje dostojanstvo djeteta i njegovo pravo da ne bude fizički kažnjavano.

Putem informativnih tekstova, na radionicama, kroz Rodin internetski forum i razne tiskane materijale, hrvatski roditelji imaju prilike saznati o neizmerno važnoj ulozi koju povezanost, povjerenje, pozitivan poticaj i ljubav imaju u razvoju djeteta. Međutim, koliko su podrška, utjeha i briga roditelja za dijete neprocjenjivi kad je dijete zdravo, toliko su neprocjenjivi i kad je dijete bolesno. Rodin angažman u području prava bolesnog djeteta važan je aspekt Rodinog djelovanja kroz zalaganje za pravo djeteta i njegovih roditelja na nerazdvajanje unutar zdravstvenog sustava.

Po pitanju fizičkog zdravlja djeteta, uključujući pravo majke na primjerenu i dostojanstvenu skrb kroz trudnoću i porod, uz edukaciju

i promociju dojenja kao optimalnog načina prehrane dojenčeta i kao važne komponente dohrane u malog djeteta, Roda se također bavi promocijom korištenja dječjih autosjedalica i promocijom korištenja platnenih pelena. Kao i kod dojenja, uz zdravstveni aspekt, u angažmanu Rode pitanje platnenih pelena veže se i uz rad na jačanju ekonomske i ekološke osviještenosti društva.

Naposljedku, Roda aktivno djeluje, kroz informiranje, edukaciju i suradnju s drugim institucijama, u području odgoja i obrazovanja djece unutar predškolskog i školskog sustava. Aktivna uključenost roditelja u odgoj i obrazovanje djeteta te suradnja roditelja i odgojnih i obrazovnih ustanova koje dijete pohađa osnovne su karike u ostvarivanju djetetovih potencijala. Jedan je primjer Rodinog djelovanja u ovom području suradnja s Udrugom roditelja *Korak po korak* u pripremi priručnika *Škola otvorena roditeljima* te u pripremi *Državnog pedagoškog standarda*.

Tijekom svog relativno kratkog postojanja, Roda je postigla zavidne rezultate, od uspješnog zalaganja za promjene u zakonima, pravilnicima i sustavima koji ih provode, preko uspostavljanja suradnje s raznim hrvatskim i međunarodnim organizacijama i pojedincima, sudjelovanja u pripremama nacrti raznih nacionalnih programa i zakona, pripremi edukativnih materijala i programa, do organiziranja medijskih i drugih kampanja u područjima kojima se Roda bavi, do postizanja promjene svijesti u javnosti i među roditeljima o njihovim pravima i dužnostima prema djeci.

Udruga Roda je organizacija koja čine pojedinci koji vlastitim entuzijazmom, željom, voljom i aktivnošću žele doprinijeti mijenjanju svijeta kroz ostvarivanje dobiti za djecu i roditelje u Hrvatskoj. Roda je volonterska organizacija koja danas broji oko tristo članova širom Republike Hrvatske, velikom većinom roditelja mlađe djece i budućih roditelja. Ti pojedinci su zaslužni za sve što je Roda postigla i predstavljaju duh Rodine vizije – društvo koje aktivno radi na ispunjavanju potreba te zaštititi i ostvarivanju prava djece, roditelja, budućih roditelja i obitelji u cjelini, uključujući pravo pojedinca na izbor utemeljen na znanju.